

MF Dnes – rozhovor 7/2011

Jiří Ptáček

kurátor Galerie mladých v Brně a kritik umění

kurátor Mikulovského výtvarného sympozia "dílno" 2011

Který z letos pozvaných výtvarníků je na MVS 2011 nejpozoruhodnější a proč?

Nemohu vybrat jednoho či dva ze šesti pozvaných umělců, protože je všechny považuji za pozoruhodné umělce. Jinak bych si je vybrat nemohl. Osobně se těším na Otise Lauberta. Mám rád starší slovenské konceptuální umělce, ale Otise Lauberta teprve objevuji. První setkání mě velmi mile překvapilo a jsem dál zvědavý, co z jeho osobnosti poznám. A z podobných důvodů se těším na Inge Koskovou. S tou jsem se sice viděl vícekrát a její práci znám lépe, protože jsem studoval v Olomouci a tam ona celý život působí. Jenže z našich setkání jsem si odnesl, že mám co do činění s ohromnou dámou, jejíž práce opravdu odráží sílu jejího vnitřního, duchovního světa. Jsem zvědavý, jak její intimní práce pokvete v naší společnosti, jsem zvědavý, kam dospěje naše setkání. A to nemyslím jen nás dva, ale všechny, co se na dílnu sjíždějí.

Jaké práce autoři chystají? Řekli už o tom něco bližšího?

Všichni zúčastnění přišli se záměry. Malíři Václav Stratil a Vladimír Houdek chtějí malovat. Slovenský účastník Otis Laubert mě překvapil, když si také požádal o plátna. Protože jsme ale společně navštívili Mikulov, vím, že uvažuje o práci, která by byla na nějakou dobu zařazena do zámecké expozice, takže jsem zvědavý, k jakému řešení dospěl za dobu, co jsme se neviděli. Inge Kosková chce pokračovat ve svých abstraktních kresebných záznamech, v nichž hraje hlavní roli vláčný pohyb těla. Matyáš Chochola si zajišťuje materiál pro totemické prostorové objekty a od Kataríny Hládekové vím, že uvažuje o realizaci animovaného filmu. Takže nevím pouze to, na co se chystá asistentka dílny Vendula Kramářová. Asistenti pomáhají účastníkům s praktickými potížemi při práci, ale protože jsou vybírání z řad mladých umělců, tak v jejich společnosti vytvářejí umělecká díla. Venduliny obrazy ovšem znám z Fakulty výtvarných umění v Brně, kde studuje a já tam poslední dva roky vyučoval. Takže si částečně umím představit, na čem by ráda pracovala. A těším se na to. V jejím případě to bude i takové pokračování debat, které vedeme v Brně.

Kurátor dílny, která má fungovat měsíc, ovšem musí být připravený na to, že v jejím průběhu některý z účastníků změní názor a nějak se od svého záměru odchýlí.

Nečekají se umělecké spory mezi velmi mladými a staršími účastníky sympozia?

Umělecké spory mohou být tmelem společného pobytu. Nemyslím si, že bych vybral osobnosti, které postrádají porozumění pro argumentaci druhého, takže bych se ně dokonce těšil. O všech šesti ale také vím, že jsou inteligentní a mají smysl pro humor. Právě kvůli jejich inteligenci, schopnosti empatie a smyslu pro humor očekávám, že případné debaty budou mít věcný charakter.

Do jaké míry jsou obě věkově odlišné skupiny spojeny umělecky?

Nejsou spojeny přímočaře. Při výběru autorů jsem se ale snažil uplatnit intuici tak, aby vznikly pomyslné dvojice. Jsem zvědavý, jak si porozumí Vladimír Houdek s Václavem Stratilem, Matyáš Chochola s Inge Koskovou a Katarína Hládeková s Otisem Laubertem. V každé z dvojic vidím jisté osobnostní a umělecké odstíny, na jejichž základě by si mohli porozumět. Direktivně ale k žádnému párování docházet nebude. Jsem sám zvědavý, jak se vztahy mezi autory vyvinou. To je riziko, které na sebe může vzít kurátor: nepožádá o účast partu nejbližších přátel, ale osobnosti, které si k sobě cestu teprve budou hledat. Všechno tak může dopadnout úplně jinak. Mohou vzniknout jiná spojení, jiné inspirace, může přeskocit úplně jiná jiskra. A nebo nepřeskočí žádná. I v tom je to riziko.

Dá se hovořit o míře konzervatismu či naopak nonkonformismu jednotlivých účastníků?

Myslím, že je možné říct, že nikdo z účastníků není konformní, nanicovatý rutinér. V současném umění je to totiž tak, že umělci konzervativní prvky záměrně vpouštějí do své práce a různorodě s nimi nakládají. Proto neuvažují v dualismu pojmů, které jste uvedla. Spíše mě zajímá individuální umělecká konzistence. U starších autorů je tak možné říct, že se pohybují v konkrétněji definovaném prostoru. Měli čas si ho vybudovat a postupují do jeho hloubky. Mladí autoři naopak více zkoumají, kam se mohou vydat a co jim to přinese.

A lze se při takovémto "dělení" orientovat podle věku účastníků?

Podle věku jsem se orientoval, když jsem účastníky vybíral. Ptal jsem se mnoha mladých umělců, s kým by se chtěli blíže poznat a čím umění je zajímavé. Vycházel jsem z předpokladu, že starší autoři často a z logických důvodů neznají ty mladé. Každý rok jich umělecké školy vychrlí tolik, že ani není možné znát je všechny. Zato mladí se v umění orientují prostřednictvím svých předchůdců. O některých se učí ve škole, jiné vidí v galeriích, u některých i studují. A tak jsem se ptal několika desítek mladých umělců a vytvořil si takový seznam starších autorů, které jsem postupně oslovoval. Myslím, že není tajemstvím, že někteří odmítli. Často ze zdravotních důvodů. Avšak ti, co na sympozium jedou, jsou z mého seznamu.

Na samotné "dílňě" ovšem už tohle nemusí hrát žádnou roli. Jak jsem říkal, i když mám nějaké představy, že by se mezigeneračně mohli zaujmout ti nebo ti, nyní vstupujeme do nové fáze, kdy se může uskutečňovat něco úplně jiného.

Čím ještě - kromě nominujícího teoretika umění a zvláště "dle věku" poskládané skupiny umělců - se letošní ročník symposia odlišuje od jiných?

Určitě tím, že je provázán i s ročníkem následujícím. Také na léto 2012 mám pozvat tři mladé a tři starší autory. Protože se letos ukázalo, že není nic lehkého pozvat tři starší umělce, budeme je raději oslovovat už během tohoto symposia. Na seznamu jich mám ještě dost. A pokud si pozvaní řeknou, že by je to zajímalo, mohou už v srpnu přijet obhlédnout, jak dopadla letošní dílna.

**Proč byla doprovodná výstava k sympoziu otevřena právě v pražské Malostranské besedě?
Má to nějaký účel?**

Výstavu v Malostranské besedě určitě nelze nazvat doprovodnou, protože nevznikla jako přímý doprovod k letošnímu ročníku sympozia. Pokud smím mluvit za její pořadatele, klade si za cíl ukázat, kolik výrazných osobností naší umělecké scény v Mikulově od roku 1994 pracovalo a jaká díla se ocitla ve zdejší sbírce. Myslím, že nejúžasnějším momentem na budování sbírky je její zveřejňování. V Mikulově roste sbírka, která dobře mapuje české umění posledních dvou desetiletí. Jistě si zaslouží čas od času oprášit a představit veřejnosti.